

דאלידזר

עלון לשבת קודש

בס"ד

דברי מחשבה והלכה, ומהנעשה בבתי הכנסת

לע"נ יוסף בן אליה וחממה ז"ל לבית גיאת
לע"נ משה בן זילפה ואליאס ז"ל לבית חיימי
י"ד תשרי תשע"ח 1191 (שנה כג')

זוג סוכות

תודה תמורת תודה

מעשה שהיה

עלינו לארץ מארגטינה שם השארנו את ההורים משני הצדדים, ולמרות ההתמודדות והניסיון היה ברור לנו שאנו נשארים. לא ידענו את השפה אך לאט לאט רכשנו אותה, שמחנו שהבנות נכנסו למוסדות לימוד מצוינים, רכשו חברות טובות והצוות החינוכי משבח אותן. אבל ביום אחד נגדע כל האושר, בעלי נהרג בתאונת דרכים, בבת אחת הפכתי לאלמנה ו-7 בנותיי ליתומות. אין לתאר את ההלם, הצער והכאב. אנשים טובים, מכרים וידידים עטפו אותנו, ההורים הגיעו לארץ וביקשו בכל לשון של בקשה שנחזור אבל אני סירבתי לשמוע על כך. ידעתי שאברהם היה רוצה שנשאר לגור כאן, בארץ הקודש. רציתי את החינוך שבה, האווירה, הקדושה של הארץ, הקרבנו הרבה ואני לא הסכמתי לפרק את מפעל החיים שלנו ברגע אחד, ידעתי כי זכותו תמשיך ללוות אותנו ולהעמיר בעדנו. אנשים טובים נחלצו לעזרתנו, מדי חודש נכנס לבנק סכום צנוע שהספיק לכלכל אותנו אבל את בור הגעגועים אי אפשר היה לכסות. שבוע לפני ראש השנה הניח מישהו מעטפה בתיבת הדואר שלנו, היו שם תלושים לרכישת מזון, מוצרי חשמל וביגוד, היה נעים לדעת שמישהו חושב עלינו. משפחה ממכרנו הזמינה אותנו לסעודות החג, חשתי הקלה גדולה. אחרי יום כיפור נפלה עצבות גדולה על בנותיי, בתי בת ה-10 אמרה: "הקרשים של אבא בוכים..." שכנות מסורות התעניינו האם אנחנו מסודרים מבחינת הזמנות לסעודות החג, ענינו תשובה חיובית. פה ושם אכן הזמינו אותנו אבל הייתה חסרה לנו הסוכה שלנו. יום אחרי יום כיפור ניסו שתי בנותיי הגדולות להוציא את הקרשים אבל מהר מאד הן התייאשו, הקרשים היו כבדים. עודדתי אותם שברוך השם אנחנו לא לבד, הקדוש ברוך הוא איתנו והוא דואג לנו לשליחים טובים ולכן מן הראוי שנודה ונשמת.

כל אחת פנתה לענייניה רק הקטנה בת ה-4 מחתה ואמרה: "זה בכלל לא סוכות כשאין סוכה בבית, זה ממש מצחיק ואני מתביישת מהגננת, אני גם אקצע את הקישוט שהבאתי מהגן, מי צריך קישוט?" השבתי לה שנתלה את הקישוט בשמחה ובששון אצל קרובי המשפחה אבל זה לא נחם אותה. בשעה 9:00 בערב דפק על דלת ביתנו הרב ג, שכן בשנות ה-60 לחייו, "רציתי רק לשאול.... אם אכפת לכם שאבנה את הסוכה שלכם, סיימתי כל כך מהר את הבניה של הסוכה שלנו יחד עם הנכדים הגדולים שלי, אז אולי נוכל לבנות גם לכם?" אמר בעדינות. לשוני נאלמה דום, לא יכולתי לענות, כשבנותיי הקטנות שמעו את השאלה הן פרצו בצהלות של שמחה, הייתי צריכה להסב את ראשי לבל תתגלגלה הדמעות שהחלו לזלוג, תודה לך ה' שאתה משמח את היתומות שלי הרהרתי בלבי.

הרב ג, הסיק מיד את המסקנה והם ירדו למקלט, הם עבדו עד מאוחר והקימו את הסוכה, הם גם ביקשו שנשאיר להם את כל הקישוטים. שהבנות קמו בבוקר הן התלבשו ורצו למטה, שמעתי את צהלותיהן, בת ה-4 הייתה מאושרת ביותר והיא שאלה בתמימות: "בטח הרב ג. הוא אליהו הנביא, נכון אמא?"

חגים וזמנים לששון

ע"פ אופק תל אביב ע"פ לוח אור החיים י"שעון קיץ י"סוף זמן ק"יש 56-8: 59

7:33	ניסית החג:	6:02	יציאת החג:	6:52	יציאת ר"ת:
7:30	ניסית שבת חוה"מ:	6:00	יציאת שבת:	6:50	יציאת ר"ת:
7:23	ניסית שמח"ת:	5:54	יציאת החג:	6:43	יציאת ר"ת:

- ב. כשאומרים "רחמנא" בשבעה כורתי ברית [בקריאת התהילים בליל הושענא רבא] או בהקפות, אין לענות "בדיל ויעבור" לפי שמיום הכיפורים ואילך אין אומרים עוד תחנונים עד סוף תשרי, ויש לענות "אמן" בלבד (כה"ח סי' תכס"ד סק"ג).
- ג. מעט קודם חצות לילה (12:27) יאמרו קריאת שמע שעל המיטה (ילקו"י ח"ה עמ' תמ) וטוב עם כל הפסוקים ("יעלזו", "יושב בסתר", "אנא בכח") (עיין ב"ח"ה פ"ז ס"ק סג, ש"ת רב פעלים סוד יקדים סי' יד).
- ד. אין צורך "להדר" לשמוע ברכות התורה מאדם אחר שישן שינת קבע בלילה, מ"מ על הצד הטוב ביותר יכוונו בברכות התורה של היום הקודם (יום שלישי) שאינם רוצים לפטור עצמם אלא עד עלות השחר למחרת היום (ילקו"י א/סב).
- ה. רק לאחר עלות השחר (5:30) יטול ידיו בלא ברכה ויברך ברכות השחר (ללא "אשר יצר" אלא אם כן הוצרך לנקביו) וברכות התורה (ש"ת יח"ד ח"ג סי' ג). [ולא יאחר את ברכות התורה אלא מיד אחרי עמוד השחר יברכם] (הליטת עולם לגר"ע יוסף ח"א עמ' מה).
- ו. ביום הושענא רבא, יש לקרוא "שנים מקרא ואחד תרגום" את פרשת "וזאת הברכה". ואם שכח – יקראנה בליל שמחת תורה, או בבוקר לפני תפילת שחרית (ילקו"י הקפד).
- ז. אסור לפרק את הסוכה ביום הושענא רבא אע"פ שכבר סיים לשבת בה, אבל מותר לו לפנות את כליו וחפציו (ש"ת סי' תכס"ו ס"א).

הלכות שמחת תורה

- א. אומר בתפילת העמידה את "יום שמיני חג עצרת הזה", ואם טעה ואמר "את חג הסוכות הזה" לא יצא. ואם נזכר קודם שסיים העמידה חוזר ל"אתה בחרתנו", ואם סיים חוזר לראש התפילה. והוא הדין למי שטעה בקידוש כנ"ל שצריך לחזור (יבי"א ח"ד סי' נא).
- ב. גם בביתו צריך אדם לשמוח מאוד ביום זה, ולא רק בעת ההקפות.
- ג. ראוי לא להרכיב ילדים או בני אדם על הכתפיים, בעת ההקפות (כה"ח סי' תכס"ט/כב).
- ד. מותר לרקוד ולמחוא קפים לכבוד התורה, וימחא כף ימין על השמאל דווקא (סי' כא).
- ה. אחר תפילת ערבית ואחר מוסף נוהגים להקיף 7 הקפות את התיבה שעליה ספר תורה, ולשמוח בשמחת התורה. (ילקו"י טז) המנהג לעשות כן גם אחרי מנחה, וגם לאחר ערבית במוצאי שמחת תורה. (כ"מ האו"י ח"ב סי' יד סעי' ח) (חזו"ע עמ' תנה).
- ו. יש להיזהר מאוד שהשמחה תהיה שמחה של טהרה וקדושה, וחובה על הגבאים לשמור לבל תתערבנה הנשים באנשים ח"ו. וכן אין לתת לילדים דגלים שיכולים לצפצץ בהם, ויש למנוע את הילד העושה כן. (ס"ס סעי' יב). וכן אסור לנגן בכלי שיר (כולל הרימונים) (ס"ס).
- ז. כשספרי התורה בחוץ חייבים כל העם לעמוד ואסור להם לשבת בין בריקודים בין כשספרי התורה "עומדים" (עיין שו"ע יו"ד סי' רפב ס"ב-ג, ש"ת יח"ד ח"ו סי' מג). ואם הם עייפים יצאו מהאולם (ה).
- ח. אבל לזקן או חולה יש להקל לשבת בין הקפה להקפה כשרוקדים עם ס"ת אפילו שעה ארוכה (חזו"ע סוכות עמ' תסה-תסו).
- ט. מיום "שמחת תורה" מתחילים לומר "משיב הרוח ומוריד הגשם" ואם שכח ואמר "מוריד הטל" אינו חוזר [אבל בתפילת "ברכנו" ממשיכים לשאול טל בלבד עד ז' חשוך].
- ס. עצי הסוכה [בין של דפנות או סכך] אין לנהוג בהם בביזיון בסיום החג, לא ידרוך עליהם ולא יזרקם לאשפה אלא יניחם בצדי הדרכים [או ליד הפח (ה. ע.) אע"פ שאח"כ פועלי הניקיון לוקחים אותם לאשפה] (חזו"ע עמ' ז', תמט). ודין זה ח"ו כפי בערבות, לולבים והדסים (חזו"ע עמ' תמז ב"ח וזאת הברכה ש"א סי"ח). ויש הנוהגים להצניעם לשריפת חמץ לפני פסח (ב"ח ט"ס).
- י. אין לשבת בסוכה ביום "שמחת תורה" משום "בל תוסיף", ואם אין לו מקום אחר לאכול יעשה ביום הושענא רבא אחרי שסיים לשבת בסוכה, חור בגודל 4*4 טפחים [40*40 ס"מ] בסכך להיכר שהוא יושב בה שלא לשם מצות סוכה (שו"ע סי' תרכו ס"א).

שבוע שכולו תורה באשדוד בחוה"מ סוכות בב"כ החיד"א רח' יצחק הנשיא 22 אזור ג

בוקר-מ-10:30:13:30 ואח"כ מנחה, אחה"צ-מ-16:00:00 מנחה ואח"כ עד 10:00 בערב [8:30 ערבית]

יו"ט ראשון-1:30 מנחה ואח"כ דרשות של רבנים גדולים עד צאת החג.

יום שני-בוקר הרב מאיר כהן, הרב חיים רבי, הרב אופיר מלכה.

יום ראשון-בוקר הרב שלום פרץ, הרב אהרן בוטבול ועוד רבנים.

אחה"צ- הרב ישראל נח ברגר, הרב יהודה יוסף, הרב צבי בן פורת, הרב אלחנן פרץ, הרב יגאל כהן.

יום שני-בוקר- הרב אהרן ירחי, הרב פנחס אבוחצירא. אחה"צ- הרב מרדכי טולדנו, הרב יעקב שכנזי,

הרב יצחק קולדצקי, הרב ליאור גלר. בסיום הערב שמחת בית השואבה.

יום שלישי- בוקר- הרב ברוך רוזנבלום, הרב יעקב ישראל לוגסי, הרב יצחק ד"ן.

בצהריים דפק אחד הבנים של הרב ג, ויחד עם ילדיו הוא הוריד שולחן וכסאות לסוכה, הם הניחו גם שולחן קטן בצד כדי שיהיה לנו נוח להניח עליו דברים חיוניים שנצטרך. בערב החג הוזמנו לסוכה של קרובי משפחה ושם סעדנו אבל כשהורנו נכנסנו לסוכה שלנו. בבוקר שתינו קפה ועוגה בסוכה, הבנות קראו ספר בסוכה כפי שהיו נוהגות לעשות והבת הקטנה אמרה: "אני מרגישה כאילו אבא כאן".

בשעת הצהריים הבנות החליטו להישאר בסוכה ואני עלייתי לנות, התעוררתי לקול יללות סירנה שנעצרה ליד הבית שלנו. רצתי לוודא שהבנות בסדר, לא פשוט היה לגלות שמורידים במהירות את הרב ג, באלונקה, אחריה רצה אשתו. היא סיפרה לי בחרדה כי בעלה לקה בהתקף לב וכי הם בדרך לבית החולים. תפסתי את ידה ואמרתי לה: "כמו ששימחתם את ליבי ואת לב הבנות, כך גם הקדוש ברוך הוא ישמח וירפא את הלב של הרב ג", היא השיבה אמן ועלתה לאמבולנס. במוצאי החג, היא חזרה וחיוך על פניה, היא דפקה ישירות על דלת ביתי: "באנו לומר לך תודה על הברכה שלך, הגענו לבית חולים, הוא היה במצב קשה מאד, אמרו לנו תתחילו להיפרד ממנו ואז פתאום החל המצב להשתפר בהדרגה, הרופאים השתוממו ואמרו שזה נס גדול, אנו מודים לך על הברכה שלך, ברור שהתרחש כאן משהו ניסי", לחצתי את ידה ואמרתי בדמעות: "ואני אומרת תודה על מה שעשיתם עבורנו, כדי לשמח אותנו, זו תודה תמורת תודה!". לאחר חצי שנה התחתנת, לבנותיי היה אבא חדש שהגיע לביתנו ואיתו 5 ילדים. בסוכות הבא עזרו כולם לבנות את הסוכה בשמחה, בערב סוכות ירדה אשתו של הרב ג, לביתנו ובידה מגש של עוגות, "אנחנו עורכים סעודת הודיה בחג, רצינו לשתף גם אותך... אנחנו מרגישים בחוש את נס ההצלה בזכותכם". המחווה ריגשה אותנו מאד, בזכותה למדנו שכל חסד שאדם עושה לזולת ראשית כל הוא עושה חסד לעצמו. מאז בכל חג סוכות אנו מקבלים עוגה לסוכה, זו עבורנו תזכורת לשמח אחרים ולשמוח בעצמנו.

פינת ההלכה

הלכות חג סוכות

א. בערב חג סוכות לא יאכל לחם יותר מכביצה (54 גר') משעה עשירית (3:26) ומעלה (ענין ש"ע סי' תע"א סי"א, חו"ע עמ' קכ"א) ויש מחמירים מחצות יום (12:29) (ב"מ האזינו ש"א סי"ג). כדי שיוכל לאכול בערב לתאבון (ס"א). אבל יכול לאכול מעט פירות וירקות בשר ודגים ולא ישבע מהם (חו"ע סוכות עמ' קכ"א סי"ח).
ב. בחג הסוכות ישדל להדליק נרות יום טוב וכן של שבת בסוכה כדי לאכול לאורם וכל זה במתקן מיוחד [כגון: מתקן זכוכית של חנוכה] שלא יגרמו לשריפה ח"ו, ואם אין לו מתקן סגור לנרות ידליקם בביתו במטבח או במקום אחר שמשתמש בו ולא יכניס עצמו לספק סכנה ח"ו (ילק"ו ש"ח מהר"ם תשע"ג כ"ד ח"ב עמ' ט"פ)

ג. בליל החג אומר את נוסח הקידוש מעומד ואח"כ מברך "לישב בסוכה" ויושב. [ונשים לא יענו אמן על ברכה זו, שהרי אינן מחויבות בסוכה והוי להן הפסק בקידוש] (ואולי דינים לנשים סי' כ"ג). ואח"כ מברך כשהוא יושב ברכת "שהחיינו" וישתה מהין (ש"ח תבואות ש"ח ח"א אור"ח סי' מ).

ד. חייב אדם מהתורה לאכול לחם בלילה הראשון של סוכות בסוכה בשיעור כזית (27 גרס) (ש"ע סי' תל"ט סי"ג, ולכתחילה כדי לצאת ידי חובת כל הדעות יאכל יותר משיעור ביצה (60-כ"ג גר') (חו"ע עמ' ק"ב). ויכוון באכילתו לקיים מצות עשה מן התורה, ויכוון ל"כ שהוא יושב בסוכה זכר לענני הכבוד שהקיף הקב"ה את ישראל בצאתם ממצרים לבל יכח השרב (משנ"ב סי' תרכ"ב סי' ק"א).

ה. שיעור זמן אכילת כל כזית פת הוא בתוך 4-5 דקות ובדיעבד עד 7.5 דקות [כשאוכל 60 גר' יכול ב-8 דקות] (חו"ע עמ' ק"ב), ונכון לכתחילה לאכול את הכזית בלי שום תערובת סלט וכיוצ"ב (ש"ח יח"ד ח"ד סי' לו) ולכתחילה יאכל שיעור זה לאחר זמן רבינו תם (7:33). (ילק"ו סי' ט).

ו. אם הוא באמצע סעודתו בסוכה אסור לטעום כלום מחוץ לסוכה אפילו מים, ואפילו יוצא לסוכה לועס יפסק לעיסתו עד שיחזור לסוכה. (יח"ד ח"ה סי' מה יב"א ח"ה סי' טו).

ז. שכח לומר "יעלה ויבוא" בברכת המזון [הוא כבר בברכה רביעית], בלילה הראשון: חוזר, ובכל שאר סעודות החג- אינו חוזר. (ש"ע סי' קכ"א סי' ה-ז כה"ח ס"א). [המסופק אם אמר אפילו בלילה הראשון אינו חוזר (חו"ע עמ' ק)]. ואישה ששכחה בכל מקרה אינה חוזרת (נ"ס עמ' קח).

ח. אוכלים ושותים וישנים בסוכה, מ"מ אין חיוב גמור להיות בסוכה אלא באופנים הבאים:
* באכילת לחם [מאפה או תבשיל העשוי מחמשת מיני דגן כגון: עוגות, אטריות וכיוצ"ב] בשיעור של יותר מכביצה (54 גרס), שאז חייב בסוכה.

* בשינה, ואפילו שינת עראי, חייב בסוכה [ומותר לישון יחידי בסוכה שנאמר: "שומר מצוה לא ידע

רע"] (בשרות השולחן ח"ה סי' י"א ס"א) ומ"מ אם הוא אסטניסטי ובנקל יבוא לידי הצטננות אזי פטור משינה בסוכה (ילק"ו ח"ה עמ' קמ"ב) וראוי להחמיר להיות כל זמנו בסוכה ובפרט בשבת וי"ט (ש"ע סי' תל"ט סי' כ"ה"ח סי' ק"ל, ש"ח יח"ה דעת ח"א סי' ס).

ט. ברכת "לישב בסוכה צריך לברך מעומד (ש"ע סי' תרנ"ב סי' כ"ג ומשנ"ב סי' ק"ד) ולכן בקידוש הלילה בסופו מברך מעומד "לישב בסוכה" ויושב (ש"ע ס"א) [וכמפורט בסעיף ב] ובקידוש הבוקר מקדש מיושב ובסופו עומד ומברך "לישב בסוכה" ויושב ושותה מהין (ילק"ו סי' כ"ג סי' כ"ה עמ' תתק"א) ובסעודה שאין קידוש וזו סעודה של פת נוטל ידיו ונכנס לסוכה וכשהוא עומד מברך "לישב בסוכה" ויושב ומברך "המוציא" (ש"ע ס"א משנ"ב סי' ו ילק"ו סי' ט, חו"ע עמ' קע"ב-קע"א) ואם הפך את הסדר וברך "המוציא" ואח"כ "לישב בסוכה" יצא (ענין ש"ע ס"א כה"ח ס"א ילק"ו סי' ט).

י. מי שאשתו חלשה [כגון: אחרי לידה] ויש להם ילדים קטנים שמתעוררים בלילה ובוכים, וצריך לקום ולטפל בהם ונבצר ממנו לדעת מתי לקום אליהם אם ישן בסוכה, מותר לו לישון בבית לצורך הטיפול בילדים (חו"ע עמ' כ"ד). (וכן בליל הטהרה או בליל עונה מותר לישון בבית) (עמ' קכ"ג-7).

יא. ירדו גשמים [כשנוטפות טיפות באופן שאינו יכול להשאר בסוכה] (חו"ע עמ' קכ"ג).

* אם בליל חג ראשון – ולא קיים עדיין מצוות אכילה בסוכה ימתין מעט בביתו שמא יפסקו הגשמים ויוכל לקיים את המצוה, ואם אינם נפסקים רשאי לאכול בביתו. מ"מ אם נפסקו הגשמים במהלך הלילה קודם חצות (12:28) יאכל כזית פת נוספת בסוכה ויברך "לישב בסוכה", ואם לא פסקו עד אחר חצות לילה לא יברך "לישב בסוכה" אלא אם כן אוכל פת יותר מכביצה (54 גר').

* בשאר לילות ימי החג – פטור מן הסוכה ויכול לצאת ולגמור סעודתו בבית, מ"מ יצא בהכנעה שיהיה נראה שקשה עליו עזיבת הסוכה (ילק"ו ח"ה עמ' קמ, קמ).

יב. * בסעודה של פת משיעור יותר מכביצה ומעלה (מעל 54 גר') חייב לאכול בסוכה ולברך "לישב בסוכה" (ש"ע סי' תל"ט סי' כ"ג, חו"ע עמ' קל"ג-קל"ד).

* כשאוכל מזונות [מאפה או תבשיל] משיעור יותר מכביצה ומעלה (מעל 54 גר') חייב לאכול בסוכה בלי לברך "לישב בסוכה" ואם אוכל משיעור 162 גר' ומעלה מברך "לישב בסוכה".

יג. אם התחייב לברך "לישב בסוכה" ושכח לברך ונזכר – כל עוד לא סיים סעודתו [היינו אפילו סיים העיקר ואוכל פירות ושותה] יכול לברך (יח"ד ח"ה סי' מה) כשמסתפק אם בירך "לישב בסוכה" או לא, לא יברך שספק ברכות להקל (חו"ע עמ' קע"ב).

יד. מי שהיה אנוס ולא בנה סוכה וקידש ואכל כביצה פת בסוכת בית הכנסת, כשהוא לקדש בביתו לאשתו ובנותיו מקדש כרגיל, וכן מברך "שהחיינו" כדי להוציאם (אבל ברכת "לישב בסוכה" לא יברך) ומותר לו לשנות יין בביתו ובסעודת החג (וכן בכל ימי חג סוכות) ויזהר שלא לאכול יותר מ-53 גרם לחם בבית [ע"פ אמור בסעיף ז].

טו. קטנים שהגיעו לחינוך (בני 6-5 לפי חריפות) חייבים בסוכה מדרבנן כדי לחנכם במצוות. (ילק"ו ח"ה עמ' קמ"ב) ואישה פטורה מסוכה, ואם מחמירה על עצמה לאכול בסוכה יש לה שכר, אבל אינה רשאית לברך לישב בסוכה (ילק"ו ח"ה עמ' קע"ב).

טז. יש אומרים שבשבת גם סעודת עראי (כשאוכל פחות מ-54 גר' פת) ושתייה נחשב קבע לחייבו לאוכלם בסוכה ויש חולקים, וטוב שיאכל וישתה בסוכה (ה"ל) בלי ברכת "לישב בסוכה" (כשאוכל פחות מ-54 גר' פת) (נ"ס עמ' קמ"ג).

יז. אין להכניס סירי בישול לסוכה ואפילו על מנת להגיש מהם אוכל לצלחות הסועדים שאין דרך ארץ בכך, אלא יעביר את תוכן הסיר לקערה גדולה ואותה יכניס לסוכה (סי' תל"ט סי"א, חו"ע סוכות עמ' קכ"ג-קכ"ד). ואם הכניס סירי בישול לסוכה ימהר להוציאם כי יש אומרים שכל זמן שהסיר בסוכה, הסוכה פסולה (חו"ע ס"א, מועדים כהלכה סי' ח ס"ק ג).

יח. בשבת הלולב ומיניו [ערבות והדסים] מוקצים ואסור לטלטלם [כדין מוקצה מחמת גופו שאסור לטלטלו אפילו לצורך גופו או מקומו] אבל האתרוג מותר לטלטלו (ס"א).

יט. יש לאגוד ולקשור את הלולב עם הערבות וההדסים לפני יו"ט ואם לא אגדם יחד יכרכם עם עלי הלולב בקשר של עניבה ביו"ט (ש"ע סי' תרכ"א סי"א) והקושר בקשר של קיימא היינו שני קשרים יש לו על מה לסמוך בפרט שהוא צורך מצוה. ומותר לתלוש עלי לולב מהלולב לצורך קשירה (חו"ע עמ' שט"ו).
כ. את האוכל והסלטים יביאו לסוכה סמוך מאוד לארוחה בגלל כל מיני חרקים שנוחתים על האוכל או שיכסו את האוכל במפת ניילון (ז"ע).

הלכות הושענא רבא

א. נוהגים להישאר ערים כל ליל הושענא רבא, ויזהר אדם שלא להירדם בביה"נ בלילה זה. ואפילו שנת עראי אסורה מחוץ לסוכה. ואם רואה שהשינה מתגברת עליו, ימהר לסוכה וינוח שם מעט. וכן אם רואה שחברו נרדם טוב להעירו. (חו"ע עמ' ק"א). על מנת למנוע מכשול מומלץ ששתי הכנסת יקיימו את ליל "הושענא רבא" בסוכה אם התנאים הסביבתיים מאפשרים זאת (ז"ע).